

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Horváth Balázs pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által képviselt **I.rendű alperes neve** I. rendű és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala által képviselt **II.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 16.P.20.998/2009/16. számú ítélete ellen a felperes 17. sorszámú fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli, a pártfogó ügyvéd díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a F. I. és Sz. Bt. beltagja, egyúttal cégjegyzésre önállóan jogosult tagja. 2004. május 25-én a Baranya Megyei Főügyészség értesítése alapján Ctv..... szám alatt törvényességi felügyeleti eljárás indult a betéti társasággal szemben, mert a cég a 2002. évi egyszerűsített éves beszámolóját és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot nem helyezte letétbe a cégbíróságnál. A törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság a 3. sorszámú végzésével felhívta a céget a törvényes működés helyreállítására, majd a felhívás eredménytelensége miatt az 5. sorszámú végzéssel a céget 50.000,- forint pénzbírsággal sújtotta, és ismét felhívta a beszámoló letétbe helyezésére. A cégbíróság figyelmeztette a társaságot, hogy ha törvényes működését nem állítja helyre, a cég működését meghatározott időre felfüggesztheti,

vagy a céget eltilthatja a további működéstől, és egyben megszűntnek nyilváníthatja. A végzés 2005. március 25-én jogerőre emelkedett.

A F. Bt. a 2004. évi éves beszámolóját sem helyezte letétbe, ezért a cégbíróság Cgt. szám alatt hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett a cég ellen. A 4. sorszámu végzésben felhívta a céget a törvényes működés helyreállítására, a beszámoló letétbe helyezésére. Ez a felhívás is eredménytelen maradt, ezért az 5. sorszámu végzéssel a cégbíróság a társaságot 100.000,- forint pénzbírsággal sújtotta, és figyelmeztette a további intézkedések lehetőségére. A cégbíróság ebben a végzésben is figyelmeztette a társaságot, hogy ha törvényes működését nem állítja helyre, a cég működését meghatározott időre felfüggesztheti, vagy a céget eltilthatja a további működéstől, és egyben megszűntnek nyilváníthatja. A végzés 2006. január 25-én jogerőre emelkedett.

A F. Bt. a pénzbírságokat nem fizette be, ezért vele szemben végrehajtás indult, mely nem vezetett eredményre.

A felperes keresetében az alpereseket 200.000,- forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy a törvényességi felügyeleti eljárások keretében a II. rendű alperes a figyelmeztetések ellenére a betéti társaságot nem nyilvánította megszűntnek, és ebből, továbbá az adótartozásból és a hatóságok által kiszabott pénzbírságból összetevődő kb. 1.000.000,- forint összegű kára keletkezett. A felperes a keresetlevelében előadta, hogy a cégbíróság több alkalommal felhívta a törvényes működés helyreállítására, a megszűntnek nyilvánítás szankciójával, de jogkövetkezmény alkalmazására nem került sor.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Rámutatott arra, hogy az 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 2004. december 31.-éig hatályos 54. §-a és a 2005. január 1.-étől hatályos szabályok alapján a cégbíróságnak az 54. §-ban szereplő törvényességi felügyeleti intézkedések közül választási, azaz mérlegelési lehetősége van. A kialakult bírói gyakorlat szerint a közigazgatási jogkörben okozott kár Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti jogellenesség feltételének megfelelően súlyos, illetve nyilvánvalóan téves jogértelmezési, jogalkalmazási gyakorlat is. Mivel azonban éppen a jogszabály ad lehetőséget arra, hogy a bíróság mérlegeljen az alkalmazandó intézkedések között, és a kialakult cégbírósi gyakorlat szerint a beszámoló letétbe helyezésének elmaradása nem minősült olyan súlyú mulasztásnak, amely a cég megszűntnek nyilvánítását indokolta. Az 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 51. § (2) bekezdésére figyelemmel a cég megszűntnek nyilvánítására a Cgt. számú törvényességi felügyeleti eljárásban nem is kerülhetett sor, mert az eljárásra okot adó körülménytől számított egy év már az egyéb intézkedések foganatosítása miatt eltelt. A felperes a bírósági jogkörben okozott kár feltételéül szabott jogellenességet nem tudta bizonyítani, ezért utasította el a bíróság a keresetet. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a kárként megjelölt adó és bírság terhek okozati összefüggésbe sem hozhatók a cégbíróság

törvényességi felügyeleti eljárásaival, a felperes, mint a társaság beltágja egyúttal vezető tisztségviselője ugyanis nem volt elzárva attól a lehetőségtől, hogy a kültaggal együtt bármikor elhatározza a cég jogutód nélküli megszűnését, és ezt bejelentse a cégbíróságnak, majd a végelszámolás keretében a céget megszüntesse.

A végzés ellen a felperes fellebbezést jelentett be. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetnek adjon helyt. Fenntartotta azt a véleményét, hogy a II. rendű alperes a felperesnek kárt okozott azzal, hogy a jogszabályi rendelkezések és a cégbíróság végzései ellenére a F. Betéti Társaságot nem szüntette meg. Előadta, hogy a cég érdemi tevékenységet a megalapítást követően egyáltalán nem végzett. A cégbíróság a céget nem törölte, így a nyilvántartás szerint működő céggént szerepelt. Így keletkezett több mint 1.000.000 forint összegű tartozása a cégnek úgy, hogy soha semmilyen tevékenységet nem folytatott. A felperes véleménye szerint az ítélet nem foglalkozott azzal az ellentmondással, hogy a II. rendű alperes ellenkérelme szerint a törvény nem tette lehetővé, hogy a cégbíróság a legsúlyosabb szankciót, azaz a cég törlését és megszűntnek nyilvánítását alkalmazza. Ennek ellenére a korábban küldött cégbírósági felszólítások éppen ellenkezőjét állítják, azt, hogy ha nem tesz eleget a felhívásnak a cég, akkor a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja.

Az alperesek az ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból érdemben helyes jogi következtetést vont le. Tévesen jutott azonban arra a következtetésre, hogy az 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 51. § (2) bekezdésére figyelemmel a cég megszűntnek nyilvánítására a Cgt. számú törvényességi felügyeleti eljárásban nem kerülhetett sor, mert az eljárásra okot adó körülménytől számított egy év már az egyéb intézkedések foganatosítása miatt eltelt. A Ctv. 51. § (2) bekezdése szerint ugyanis a cégbíróság a törvényességi felügyeleti eljárást az arra okot adó körülményről való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül lehet kezdeményezni. Az eljárásra okot adó körülmény bekövetkezésétől számított egy év eltelte után törvényességi felügyeleti eljárásnak nincs helye, e határidő elmulasztása miatt igazolással nem lehet élni.

A Ctv. 51. § (2) bekezdése a törvényességi felügyeleti eljárás megindításának határidejét szabályozta. Az eljárás megindítására 30 napos szubjektív és egy éves objektív határidőt állapított meg. Az itt meghatározott egy éves határidő tehát nem azt jelenti, hogy az eljárásra okot adó körülménytől számított egy év után a céggel szemben intézkedés nem alkalmazható.

Ettől függetlenül helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperesek jogellenes magatartásának hiányában a kereset alaptalan. A fellebbezésben írtakra

tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását a következőkkel egészíti ki:

A cégbíróságnak a törvényességi felügyeleti eljárásban a Ctv. 54. §-ában szereplő törvényességi felügyeleti intézkedések közül választási lehetősége van. A törvényességi felügyeleti eljárás célja nem a törvénytől való működő cégek törlése, hanem az, hogy e cégeket a törvényes működésre rákényszerítse. Ennek érdekében a cégbíróság a Ctv. 54. § (1) bekezdése szerinti intézkedések közül azt választhatja, amelyet a cél elérésére alkalmasnak tart. A cég megszűntnek nyilvánítása (Ctv. 54. § (1) bekezdés f) pont) csak kivételes intézkedés, amelyre a Ctv. 54. § (2) bekezdésének 2004. december 31.-ig hatályban volt szövege szerint csak abban az esetben kerülhetett sor, ha az (1) bekezdésében meghatározott egyéb intézkedések nem vezettek eredményre. A 2005. január 1.-jétől hatályos szöveg szerint a cég megszűntnek nyilvánítására az intézkedések súlyához igazodó fokozatosság betartása nélkül akkor kerülhet sor, ha az első bekezdésben meghatározott, a cégbíróság által választott intézkedés eredménytelensége alapján a cégbíróság úgy ítéli meg, hogy a törvényes működés helyreállítására elrendelhető további intézkedések sem vezetnének eredményre.

A felperes, mint a F. Bt. üzletvezetésre jogosult tagja, a törvényességi felügyeleti eljárásokban egyáltalán nem tett nyilatkozatot, az iratokból nem állapítható meg semmi olyan körülmény, amely a F. Bt. működéstől eltiltását és megszűntnek nyilvánítását indokolta volna. A cégbíróság éppen azért, intézett több felszólítást, és alkalmazott enyhébb súlyú intézkedéseket a társasággal szemben, mert az intézkedésre okot adó körülmény súlyához mérten nem látta indokoltnak a legsúlyosabb intézkedés alkalmazását.

A F. Bt. megalapításakor és a cég ellen lefolytatott törvényességi eljárások idején hatályban volt 1997. évi CXLV. tv. (Gt) 3. § (1) bekezdése szerint gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására lehet alapítani. A Gt. 16. § (2) bekezdése szerint a gazdasági társaság a cégjegyzékbe való bejegyzéssel, a bejegyzés napjával jön létre.

Köztudomású, hogy a gazdasági társaságoknak könyvvézetési, beszámolási, adózási és más kötelezettségei vannak. A F. Bt. a bejegyzés napján létrejött, és e naptól kezdve terhelték azok a kötelezettségek, amelyeket a jogszabályok a gazdasági társaságok részére előírnak függetlenül attól, hogy volt-e bankszámlaszáma, vagy végzett-e bármilyen tevékenységet.

Ha a betéti társaság tagjai úgy ítélik meg, hogy a társaságot nem kívánják a továbbiakban fenntartani, elhatározhatják a társaság jogutód nélküli megszűnését. A társaság működésével nem lehet felhagyni, és abban bízni, hogy majd a cégbíróság a társaságot megszűntnek fogja nyilvánítani. Ha mégis így tesznek, és emiatt a cégbíróság a céget pénzbírsággal sújtja, ez a saját magatartásuk következménye, ha ebből kár éri őket, annak megtérítését nem követelhetik.

A 2004-2005-ben hatályban volt 1997. évi CXLIV. tv. 29. § (1) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni.

A gazdasági társaság vezető tisztségviselőjétől elvárható, hogy a társaságokra vonatkozó alapvető szabályokról tájékozódjék, a cégbíróságtól a társaság székhelyére érkező küldeményeket átvegye, a cégbíróság felhívásaira nyilatkozzék, és amennyiben a cégbíróság határozatával nem ért egyet, a cégbíróság határozata ellen fellebbezést nyújtson be. A felperes, mint a F. Bt. vezető tisztségviselője nem az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal járt el, és ha ebből eredően őt kár érte, az a saját mulasztásának következménye.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperes személyes költségmentességére tekintettel a feljegyzett illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.-14. §-a alapján az állam viseli. A Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját a felperes viseli. A fellebbezési eljárásban az alpereseknek nem merült fel költsége, ezért a másodfokú bíróság a felperest nem kötelezte perköltség megfizetésére.

P é c s, 2011. január 12.

Dr. Juhász László s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő